

RANNANTAKAA...

NUMERO

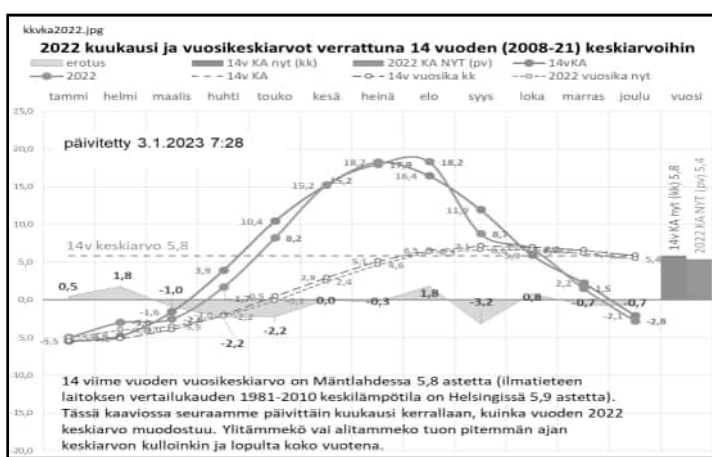
1/2023

MAALISKUU

KAAKONRANTALAINEN KYLÄKULTTUURILEHTI ♦ XXIV VUOSIKERTA
Vilniemi - Rakila - Mäntlahti - Pyötsaari - Sydänkylä - Häppilä - Järvenkylä - Kuorsalo - Tammio

LAMAN ELKEITÄ KYLILLÄ

RANNANTAIAKAA...

KAakonrantalainen kyläkulttuurilehti XXIV VUOSIKERTA

Rannantaikaa väki ry:n jäsenlehti, sekä Sydänkylän ja Rakilan osakaskuntien tiedotus.

Julkaisija: Rannantaikaa väki ry, **rantai.fi**
Simonmäentie 18, 49840 Mäntälahti

Vastaava ja taittaja: Ilkka Ahmavaara
p. 045 136 5882, erakko@dlc.fi

Toim.siht: Mervi Hyppänen (ent. Värrä)
(2.8.1955 - 29.7.2019)

Paino: Solver Palvelut, Anjalankoski
Lehti verkossa: **rantai.fi**

Tämä painos 160 kpl Ilmestyy kerran vuodenaajassa
PANKKITILI: FI95 5506 0020 0615 50

Lehteen tulevat jutut pyydetään toimittamaan lehden toimitukseen Nro 1 helmikuun 15pv. Nro 2 toukokuun 15.pv. Nro 3 elokuun 15.pv. Nro 4. marraskuun 15.pv.

LÄHETTÄKÄÄ AINEISTONNE LEHTEEMME HYVISSÄ AJOINI!
Ettei juttunne julkaisu jää seuraavaan numeroon.

ISSN 1795-1054 (Painettu)
ISSN 2324-0792 (Verkkojulkaisu)

Asiaa tai ei - tässä numerossa:

- s. 2 Laman elkeitä kylillä, pk, Ilkka Ahmavaara
- s. 2 Talvissa lämpenemistä, vuosissa ei, Ilkka Ahmavaara
- s. 4 Kylätupa Ronkuli lopettaa, Ari Malmi
- s. 5 Jäähyväiset Kylätuvalle, Heli Varjakoski
- s. 6 Jukka Hellberg Toivolassa, Matti Seppälä
- s. 7 Jouni Syrjänen kyläneuvoksi, Matti Seppälä
- s. 8 Otteita päiväkirjastani, Pirkko Soranta
- s. 10 Kosteus, Esko Leehtovaara, Tiny-e
- s. 12 Utopia kyläyhteisöstä, Arja Torkkeli
- s. 14 Veteläsuontien, Museotien ja hiekkakuopan välinen kulma, Pirjo Järvenkylä
- s. 15 Runoja, Vappu Harjumaaskola, Veli-Matti Kouki, Ilkka Ahmavaara
- s. 16 Muistiinpanoja Päärynän muotoisen syvennyksen syövästä, Ilkka Ahmavaara
- s. 19 Pikku juttu isolta uudistetulta Helsingin

- lentoasemalta, Rauno Vaherva
- s. 20 Maakunnallinen unelmapankki, Tuomo Peltola
- s. 21 Sydänkylän VPK, Tuomo Peltola
- s. 22 Yli satavuotiaat yhä toiminnassa olevan yhteisöt, Tuomo Peltola
- s. 22 Ojakokous, Tuomo Peltola
- s. 24 Ilmoitukset ja tapahtumat

RANNANTAIAKAA LEHDEN TILAAMINEN

Rannantaikaa lehti ei ilmesty enää. Lehden kaikki numerot vuodesta 2000 alkaen luetavissa netissä **pdf tiedostoina** osoitteessa **rantai.fi**, kunhan Ilkka Ahmavaara ehtii loputkin sinne laittamaan.

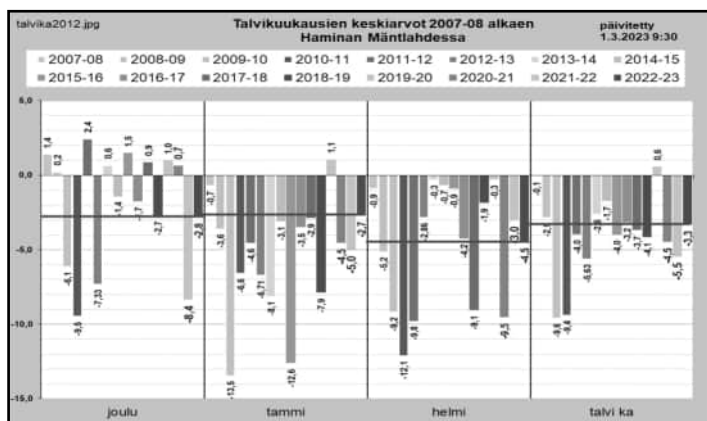
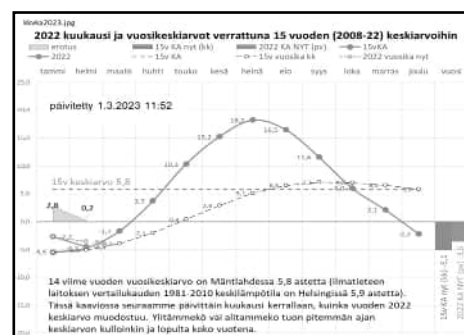
sänneksi kylmin mitattuun kuu-teentoista talveen. Mutta korre-laatiokerroin ei sinänsä näytä ti-lastollisesti merkitsevää lämpe-nemistä (0,02674 eli 2,7 %).

Vuosi 2023 alkoi 2,8 astetta kes-kiarvoa lämpimämmällä tammi-kuulla (-2,7 astetta), mutta jo helmikuu oli pitkän ajan keskiar-

von mukainen. Kaavio oikealla.

Kuluvan vuoden kumulatiivinen keskiarvo on helmikuun jälkeen vielä 1,5 astetta keskimääräistä lämpimämpi, mutta koko vuotta ei siitä kannata ennustaa, kuten näemme viime vuoden lämpötilavaihteluista.

Ilkka Ahmavaara

ARI MALMI:

KYLÄTUPA RONKULI LOPETTA TOIMINTANSA

VALOKUVA HELI VARJAKOSKI

Tammikuun 15. päivä Klamilan Seutu Ry:n hallitus kokoontui keskustelemaan Ronkulin tulevaisuuden näkymistä. Paikalla olleitten hallitusten jäsenillä oli kivulias päätös tehtävänä sen jälkeen kun olimme käyneet läpi maksukykyämme sekä tulevat tulot ja menot. Toinen liki yhtä tärkeä asia oli saatavilla oleva työvoima Ronkuliin. Tämäkin osaltaan johti päätöksen tekoa samaan, mutta ei toivottuun suuntaan.

Kuntoutettavia työtukitoimintaan kuuluvia ihmisiä emme enään saaneet Kymsoten uusien säännösten muututtua. Palkkatuella työskentelevistä henkilöistä oli ollut jo pitemmän aikaa pulaa. Oli myös hyväksyttävä se tosiasia, että Klamilan Seutu Ry:ssä ei enään ollut tarpeeksi vapaaehtoisia hoitamaan kylätuvan myyntityötä. Jollain lailla nykyistä talkootyö intoa kuvaa myös se että viime kesän kesätorillekaan ei ollut takavuosiin verrattavia halukkaita muiden yhdistysten tai tahojen kahvituksen järjestäjiä.

Tammikuun 22. päivä pidimme Ronkulissa kyläläisille tiedotustilaisuuden, jossa kerroimme taustatiedoista jotka johtivat päätöksemme lopettaa Klamilan Seutu Ry:n Kylätuvan toiminnan. Paikalle oli tullut toistakymmentä asiasta kiinnostunutta, sekä Rätevan että Kaakonkulman edustaja. Alla tiedotustilaisuudessa esille tuomiamme asioita.

Muutos huonompaan suuntaan alkoi oikeastaan jo ennen koronaa, kun meiltä evättiin kuntouttavan työtukitoimen henkilöt ja palkkatuki henkilöiden saaminen kylätuvlle vaikeutui. Tämä vaikutti suoraan myös tulo- ja menotilanteeseen, koska saimme 5 - 10 euroa/ päivä/työntekijä ja parhaimmillaan meillä saattoi olla viisikin työntekijää käytössä, joista apua saivat myös muut seurakunnat. Korona laittoi meidät sitten aivan uudenlaiseen tilanteeseen. Ronkuli jouduttiin sulkemaan muutamaksi kuukaudeksi. Myyntitulot tipahtivat dramaattisesti ja suurin yksittäinen tulo lähde, silakkamarkkinat jäivät tauolle kahdeksi vuodeksi. Tilannetta ei auttanut sekään, että perinteiset Hapanvelli juhlat siirrettiin Virojoelle eikä se että Ronkulin tiloihin tehtiin murto, jonka ansiosta rahatilanne heikkeni entisestään. Kun vielä romujen keräyskin piti lopettaa useiden väärinkäytösten takia, tilanne oli varsin tukala.

Ehkä viimeinen niitti oli Venäjän hyökkäys Ukrainaa ja sen kerrannaisvaikutukset energian hintaan, korkoihin ja inflaatioon. Vaikkeivat nuo suoraan vaikuttaneet Ronkulin tilanteeseen ne vaikuttivat kuitenkin ihmisten ostokäyttäytymiseen myös Ronkulissa. Ovi kävi entistä harvemmin.

Kun vielä samanaikaisesti tulojen ehtyessä menot lisääntyivät entisestään kiinteistöön tehtyjen

viemäri ja hulevesien remonttien takia, toiminnalle ei enään näkynyt sitä kuuluisaa valoakaan tunnelin päässä. Sieltä oli tullut vastaan jo liian monta junaa.

Lisäksi mittavat avustukset ensivasteen perustamiselle sekä uudelle uimarannalle veloittivat kassaa melkoisesti. Tosin nuo avustusrahat eivät menneet hukkaan ja on hienoa, että molemmat, ensivaste ja uimaranta ovat tuoneet niin viihtyisyyttä kuin turvallisuutta Klamilan seudulle. Toivottavasti näin myös jatkossa muutosten tuulten puhaltaessa Kaakon kulmalla.

Lyhyen alustuksen jälkeen kuulijakunnan kasvot menivät vakaviksi ja ehkä myös pettymys toiminnan loppumisesta paistoi läpi läsnäolijoiden ilmeistä. Lopuksi kävimme keskustelua toiminnan loppumiseen vaikuttavista asioista ja ehkä päällimmäisiksi huoliksi muodostuivat tietysti koko kylätuvan toiminnan loppuminen sekä Apteekin palveluiden päättymisen eritoten reseptilääkkeiden palvelun osalta. Koukustilan menettäminen harmitti myös kuulijakunta. Onneksi seniorit surffaa- porukalle löytyi korvaavat tilat Mäntyrinteestä. Vielä avoimiksi asioiksi jäävät tehtyjen hankkeiden kohtalo mm näkötorni, maitolavat, kesätorin rakenteet, Natturin grillipaikka ja mobiili luontopolku sekä eri puolille pitäjää sijoitetut penkkipöydät.

Kiittämme kaikkia toimintaamme osallistuneita ja toivottavasti Klamilan Seutu Ry:n muu toiminta pystyy jatkumaan tulevaisuudessakin, tavalla tai toisella.

*Klamilan Seutu Ry:n
hallituksen puolesta
Ari Malmi*

HELI VARJAKOSKI:

JÄÄHYVÄISET KYLÄTUVALLE

VALOKUVA HELI VARJAKOSKI

Tänään allekirjoitettiin osakekaupat kylätuvasta. Muutaman päivän kuluttua tilojen pitää olla tyhjä. Pakko kyllä ihmetellä, olo ei ole yhtään surullinen tai edes haikea, vaikka toiminnassa olin aktiivisesti mukana lähes parikymmentä vuotta. Suurin muutos tulee olemaan minun näkökannaltani se, että nyt vapaa-aika lisääntyy huomattavasti. Ja eiköhän se suru kuitenkin joskus sitten iske.

Keväällä tulee olemaan kokous, jossa valitaan yhdistykseen uudet vetäjät, toivon mukaan. Heilä tulee olemaan monia kehittämisen paikkoja tai sitten voivat lakaista isolla luudalla ja valita aivan vapaasti, mitä kyläyhdistys jatkossa tekee. Me vanhat emme puutu, mutta autamme pyydettäessä.

Käsityöläisiltä lähti tuotteidensa myyntipaikka, mutta toivomme, että kylätorille löytyy uusia myyjiä käsityöläisistä. Iltatorien tilalle saavat uudet ihmiset suunnitella uutta toimintaa, jollei haluta pyörittää vanhaa perjantai-iltaista toritapahtumaa. Ja mikäs sitä sanoo, että sen pitäisi olla kyläyhdistys, joka jatkossa vetää iltatoreja tai muita tapahtumia torilla. Kunhan muistetaan, että katokset ovat kyläyhdistyksen omaisuutta eli lupa siltä pitää kuitenkin olla.

Silakkamarkkinat halutaan vielä nykyisen hallituksen toimesta järjestää kerran. Markkinoita on pidetty vuodesta 1993 lähtien. Kahdet ovat koronavuosina jääneet välistä, mutta halutaan järjestää vielä yhdet. Jos vaikka keksitään jotain kivaa. Jollei uusi hallitus halua pitää markkinoita jatkossa, tarvitaan uusi järjestäjä. Tämä olisi hyvä olla tiedossa viimeistään kesällä, jotta

pääsee katsomaan, mitä kaikkea pitää tehdä markkinoiden eteen.

Harmittavasti naapurikylältäkin kuuluu huonoa, tämä hieno kylälehti Rannantaikaa lopettaa myös ilmestymisen. Harmi, ettei jatkajia ole löytynyt. Lehti hienosti tavoitti paikallisia, siitä sai paljon puheenaiheita erilaisiin porukoihin, kun monenmoisten yhdistysten ja muiden edustajat kirjoittivat monenlaisia juttujaan. Ja ei, minulta puuttuu taito tehdä.

Taitaa olla tosiasia, että yhdistystoiminta ei paljoa enää ihmisiä kiinnosta. Kaikenlainen muu tekeminen on lisääntynyt niin paljon, ettei voimat enää riitä ylimääräiseen. Ja jos työt ovat eri paikkakunnalla kuin missä asuu, ja harrastukset samoin, niin eipä sitä vapaa-aikaakaan liiemmästi jää. Mutta taaplatkoon jokainen tyylillään, kuitenkin soisi kaikkien muistavan, että turha valittaa, jos mitään ei omasta mielestä tapahdu. Tapahtuu, kun osallistuu ja järjestää.

Luin juuri paperia, jossa kerrottiin kyläyhdistyksen toiminnasta, avaan teillekin siitä muutamia

toimia, jos vaikka ovat jo unohduneet: 1991 perustettiin Klamilan kylätoimikunta, ja seuraavana vuonna aloitettiin kesätorit. 1993 pidetty Silakkamarkkinoita ja 1995 avattiin ensimmäiset toimitilat. 1996 rakennetty Pyölinvuoren näkötorni ja seuraavana vuonna perustettu virallinen Klamilan Seutu ry. Maitolaiturit rakennettu 1999, samana vuonna aloitettu avantouinti. 2002 pidettiin ensimmäiset Seppämarkkinat sotien jälkeen ja Juhannusmarkkinat aloitettiin 2005. Niitä pidettiin muistaakseni vain viidet. Samana vuonna rakennettiin sataman iso pysäköintialue ja aloitettiin kyläkirkon hoito. 2006 avattiin Kylätupa Ronkuli ja laajennettiin 2012. 2014 valmistuivat torikatokset ja 2017 pidettiin kalaasit liki 300 hengelle.

Aika paljon on kyläyhdistys tehnyt vuosien aikana, vaikka paljon kuuleekin vähättelyä. Joskus jos huvittaa, taidan laskea yhdistyksen toteuttamien hankkeiden talkootunnit ja markat/eurot mitä hankkeissa on käytetty ja saatu. Ei taida olla ihan vähäinen määrä.

*Nähdään!
Heli*

MATTI SEPPÄLÄ:

JUKKA HELLBERG TOIVOLASSA

VALOKUVAT MATTI SEPPÄLÄ

Mäntlahden Toivolasta on vuosien saatossa muodostunut kokous- ja juhlapaikka, joiden lisäksi Toivolassa on esitetty näytelmiä ja pidetty luentotilaisuuksia.

Ystävänäpäivänä 14. helmikuuta oli vuorossa luentotilaisuus, joka koostui eversti Jukka Hellbergin alustuksesta ja sitä seuraavasta keskustelusta. Alustuksen aihe ”Venäjän ja Ukrainan välinen sota- humanitäärinen ja turvallisuuspoliittinen katastrofi, jolle ei näy loppua...?” oli erittäin ajankohtainen ja alustajan asiantuntemus avasi läsnä oleville akuutin teeman taustoja. Luennon viesti oli, etteivät Ukrainan kriisin taustat ole viime vuosien satoa, vaan Venäjä on yli kahden vuosikymmenen ajan toiminut vahvistakseen maailmanpoliittista asemaa.

Kaiken kaikkiaan Jukka Hellbergin alustus oli erittäin mielenkiintoinen ja analyttinen, jota seurasi aktiivinen ja monipuolinen keskustelu. Alukseen liittyviä kommentteja ja kysymyksiä tuli niin paljon, ettei kaikkia ehditty käsittelemään.

Keskustelussa nousi esiin huoli Suomen puolustusvoimien kyvystä ennakoida ja estää vieraanvallan tiedustelua ja soluttautumista järjestelmiin. Jukka Hellberg vakuutti, että puolustusvoimat ennakoivat ja pystyvät takamaan kansan ja kansalaisten turvallisuuden omalta osaltaan. Hellbergin näkemyksiä tuki myös Reserviupseerikoulun johtaja, eversti Mikael Salo, joka osallistui tilaisuuteen.

Ystävänäpäivän illan alustus- ja keskustelutilaisuus oli onnistunut. Toivolan sali oli lähes täynnä l. 60 kuulijaa.

Jukka Hellberg

Jukka Hellbergin Ukraina-teema jatkoi samalla temalla, kuin aikaisemmat, Olli Kauhasen luennot vuosina 2018 ja 2020. Olli Kauhasen luento ”Kaakonkulman rannikon puolustuksesta Moskovan rauhasta jatkosodan hyökkäysvaiheeseen” (30.9.2018) kertoi vuosien 1940–41 tapahtumista Kaakonkulmalla. Vastaavasti Kauhasen luennolla ”Rauhan raketit Baltiassa” (5.3.2020) kertoi Neuvostoliiton strategisten ohjusjoukkojen ryhmityksestä ja keskimatkan ydinohjuksista Baltiassa 1960 – ja 1970-luvuilla.

Toivolan Ukraina-illan kokonaisuutta täydensi se seikka, että Jukka Hellberg oli kotikentällä, onhan Jukka Mäntlahden Muurmanneja. Lisäksi tilaisuus palveli kahden uuden haminalaisen esittäymistä. Tilaisuudessa vieraana oli Reservikoulun johtaja, eversti Mikael Salo ja Kymenlaakson kylät ry:n uusi projektipäällikkö, Etelä-kymenlaakson kyläneuvoja Jouni Syrjänen. Tilaisuuden juontaja Pentti Järviö

esitteli tilaisuuden alussa sekä Salo että Syrjäsen. Eversti Mikael Salo Reserviupseerikoulun tuntevat kaikki, mutta Jouni Syrjänen on historian ensimmäinen Etelä-Kymenlaakson kyläneuvoja ja vetää kaksivuotista kylien kehittämishanketta.

Matti Seppälä

Mikael Salo

MATTI SEPPÄLÄ:

JOUNI SYRJÄNEN KYLÄNEUVOJAKSI.

VALOKUVA MATTI SEPPÄLÄ

Kymenlaakson Kylät ry on saanut rahoituksen 2-vuotiselle kylän kehityshankkeelle ja tehtävään kyläneuvojaksi on valittu Jouni Syrjänen Kotkasta. Kyläneuvojen toimi on valjastettu Etelä-Kymenlaakson kylille, kehityshankkeiden tueksi. Hanke "Älykäs kylätoimintaa ja kumppanuuksia" on Kymenlaakson Kylät ry:n hallinnoima Leader-hanke vuosiksi 2023–24.

Hankkeen tavoitteena on pitkäjänteinen ja suunnitelmallinen maaseutu-, kaupunki- ja saaristoalueiden yhdistysten toiminnan kehittäminen. Oman yhdistystoiminnan lisäksi yhdistyksiä kannustetaan lähikylien ja alueiden yhteistyöhön.

Jouni Syrjänen, Kotkan poika ja Miehikkälä-juurinen metsätaloussinsinööri, sosionomi ja hallintotieteiden maisteri aikoo työskennellä kyläneuvojana yhteiskunnallisesti arvokkaan asian puolesta. Syrjäsen tavoitteena on myös laatia väitöskirja Tampereen yliopistossa.

Kymenlaakson Kylät ry hanke tukeutuu kyläneuvojaan ja "Älykäs kylä"-formaattiin. Kyläneuvoja on inhimillinen työkalu, jonka tehtävänä on toimia yhteistyössä kylä- ja muiden yhdistysten kanssa.

Tavoitteena on saada yhdistyksistä näkyvämpiä ja tasavertaisempia vaikuttajia muiden keskeisten kunnallisten toimijoiden keskuudessa.

Hankkeen keinovalikoimana on mm. kyläillat ja -foorumit sekä Älykäs kylä-työpajat, joiden avulla yhdistysten ja toimijoiden yhteen hiileen puhaltamista tuetaan. Älykäs kylä-toiminnan ta-

Pentti Järviö esittelee Jouni Syrjäsen

voitteena on jatkuva, tulevaisuuteen kohdistuva prosessi, joka on omaa kylää ja kaiketi napaa-kin laajempi.

Jouni Syrjäsen työpiste on Leader Sepran toimitiloissa os. Helsingintie 1, 49400 Hamina. Jounin tavoittaa p. 044297 7738 tai jouni.syrjanen@kymenlaakson-kylat.fi.

Jouni poikkesi Ystävänpäivän iltana 14.2 Toivolassa, tutustumassa Toivolaan, paikallisiin toimijoihin ja Jukka Hellbergin luentoon. Toivottamme Jounin tervetulleeksi kyläneuvojan pestiin.

Matti Seppälä

PIRKKO SORANTA:

OTTEITA PÄIVÄKIRJASTANI

5. - 9.2. 2023

5.2. Kynttilän- ja Runeberginpäivänä. "Onko aidakset ajettu, onko seipähät selottu, onko pitkät halkopinot, onko pellava pinottu". Näin vanha kansa kynttelinä, mutta myös "kynttelistä valo", alkoi kevään odotus.

Runebergiä muistellaan vai-

monsa Fredrikan ohjeiden mukaisia torttujen maistellen, rommilla, konjakilla tai punssilla maustettuja.

Runeberg-palkinnon tänä vuonna sai Marja Kyllönen romaanistaan Vainajaiset, joka kertoo, millaisiksi muutumme, jos unelmamme eivät koskaan

täyty ja menetykset seuraavat toisiaan.

Rakilan kylän miehet, Ari, Antti ja Antero kävivät aamulla verkoilla ja tavan mukaan ylimääräiset kalat he lahjoittavat Haminassa asuville ukrainalaisille.

6.2. Puuro on syöty, astiat tiskattu, linnut ruokittu, lähen lenkille ja vien samalla jäniksille kauvoja. Aurinko noustuaan on sytyttänyt taivaanrannan tuleen.

Saamelaisten kansallispäivä tänään. Laki on valmisteilla ties kuinka monennen kerran, mutta ei etene, koska yhteisymmärrys ja määritys puuttuu siitä, kuka on saamelainen.

Ehkä henkilökohtainen dna-näyte osoittaisi, ovatko esi-isät tulleet Espanjasta ja Portugalista salpausselkää pitkin tai Uralilta ja Itämeren rannoilta luke-mattomien soiden suomaahan, Suomeen.

7.2. Tänään heräsimme järkyttävään uutiseen: Turkissa ja Syyriassa voimakas manjääritys jälkijärityksineen. Useita heikosti rakennettuja kerrostaloja on sortunut hieka- ja kivikasoiksi, joista ihmisiä parhaillaan kaivetaan.

Lisäksi talvimyrsky vaikeuttaa pelastustöitä, ihmisillä ei lämpöä, suojaa, vettä, ruokaa, kotia, lääkkeitä ennen kuin muut maat ehtivät niitä lähietelä Kuolleita arvellaan tämän katastrofin aiheuttavan 20000-50000, kodittomiksi jää satojatuhansia ihmisiä.

Tiedelehdestä luin, että eläimet aistivat maanjäristyksiä, linnut villiintyvät, koirat ulkovat havaitessaan seismisiä aaltoja. Ihmisten tulisi oppia muutokset eläinten käyttäytymisestä ja ennakoita onnettomuudet.

8.2. Ostin ja luin 12 vuoti-aan ukrainalaisen tytön Jeva Skatlevskan päiväkirjan Ette tiedä mitä sota on. Hän menettää sodan alkuvaiheessa kotinsa ja muuttaa mumminsa kanssa ensin Unkariin, sieltä Irlantiin käymään koulua. Hän on tietenkin surulinen ja vihainen, mutta kirjoittaa toiveikkaasti.

Venäläinen kirjailija Jerefejev kertoi kirjoittavansa kirjaa Putinista nimeltä Suuri Gopnik =

takapihan ilkeä poika. Gopnik on poika, joka keinoja kaihtamatta pitää yllä asemaansa. Jerefejev kertoo, että Putinin asema Venäjällä on edelleen vahva, sillä köyhyydestä nousut kansanomaisen sankari puhuttelee venäläisiä, joita ei politiikka kiinnosta eivätkä muut maat, harvalla on passi.

Venäjä ja länsi eivät koskaan kohtaakaan, ne ovat kuin Venus ja Mars. Venäjä pitää itseään valtion valtakuntana, länsi on pi-

meä ja Valon ruhtinas Putin on nyt raivoissaan, kun Ukraina on mennyt pimeyden puolelle. Putin tuleekin vapauttamaan ukrainalaiset, heidät ali-ihmiset, hirveästä kohtalosta. Vain Yhd.valtoja Putin pelkää ja kunnioittaa, Suomella ei ole erityisasemaa, se on länttä, sanoo Jerefejev.

Moskovan ortodoksikirkon patriarka Kiril, Putinin julma neuvonantaja ja ystävä, KGB:n miehiä ja suurvenäläisyyttä hi-

moitseva, kuten Putinkin, on antanut sodalle siunauksensa ja ihmettelee, miksi Venäjän ja Ukrainan välillä on raja, vaikka

samaa maata olemme. Hän sanoo myös, ettei Venäjä koskaan ole hyökännyt muihin maihin ja että erikoisoperaa-

tiossa kuoleminen puhdistaa sotilaat kaikesta synnistä, sillä Jumala on Putinin ja Venäjän puolella.

9.2. Tv:n rikossarja Professori T on ollut mielenkiintoinen poikkeus rikossarjoissa ja siksi olen siihen ihasnutut. Yliopistossa luennoiva, traumaattinen professori ratkoo rikokset käsin koskematta huippuälyllään loogisesti päätellen.

Muutama viikko sitten katsoin islantilaisen saagan Gudrid Turbjörnistä, joka purjehti viikinkimiesten kanssa pohjois-Atlantin rantoja ja tapasivat myös intiaaniheimon, jonka kanssa kävivät vaihtokauppaa.

Gudrid antoi heille maitoa, mutta koska alkuperäiskansan vatsat eivät olleet tottuneet maitoon, he sairastuivat ja koska luulivat viikinkien myrkyttävän heidät, ystävyys päättyi tappeluun ja Gudridin oli lähdettävä kotiin Islantiin, jossa perustivat viikinkien yhteisön, jonka jämistöä nyt kaivetaan tutkimusmielesä ylös.

Aamulla uutisissa kuulin toimittajan sanovan valtavan velkailityksemme johtuvan vanhusväestön kiihtyvistä vanheneemisestä. Olin äimänkäkenä,

ehdinkö edes hyvästellä ystävät.

Meillä vaalit lähestyvät ja toiveissani on saada hallitus, joka pitää vanhuksia ihmisinä, korjaa peruskoulu- ja varhaiskasvatustuudistuksissa tehdyt kahden kauden virheet kivijalkaa myöten, auttaa syrjäytyneet ja väärin kasvatetut nuoret kaduilta ja lyhentää valtion velkaa.

Suufilainen runoilija kirjoittaa: "Rypäle olet vain, viiniksi olet kerran muuttuva". Lähden ruokkimaan linnut.

Oi niitä aikoja!

Vuonna 2007 Rannantaikaa väki julkaisi Pirkon runoteoksen *Kuudes aisti*. Kansi yllä. Takakannen esittelytekstin saimme runoilija ja kiinalaisen kirjallisuuden suomentaja Pertti Niemiseltä. Kirjan kuvitti Anita Ahmavaara.

Oikealla kuva kirjan julkaisujuhlasta lokakuussa 2007, vasemmalta Mervi Hyppänen, Eeva Salasto, Pirkko Soranta ja Laila Poelman, alhaalla istumassa kirjan taittaja Ilkka Ahmavaara, sekä Tapani "Tatu" Korpeila. Valokuva: Antero Soranta.

Pirkko Soranta kirjoittaa elämänläheistä, kokemuksista kasvanutta runoa. Lukija näkee hänen kanssaan niin krassien syvän oranssin kuin lentelevät lehdet, kuulee niin meriharakan vihloivat hätäsignaalit kuin korpin joulusaarnan.

Pirkko Sorannan mukana kokee ihmiselämän vuosien kulun lapsuudesta vanhuuden päiviin; surut, ilot ja rakkauden.

Näissä runoissa eivät sanat helise vaan tuovat käsin kosketeltavaksi maailman, jonka koemme.

Pertti Nieminen

ESKO LEHTOVAARA, TINY-E:

KOSTEUS

VALOKUVAT ESKO LEHTOVAARA

Suomessa ulkoilman suhteellinen kosteus vaihtelee 30 – 80 % välillä.

Ilmankosteuden lisäksi on muistettava maaperän kosteus, joka on jatkuvana rasitteena alapohjarakenteille. Alapohja on rakennuksen voimakkaimmin kosteusrasitettu rakenneosa.

Puhuessani vanhoista taloista tarkoitan ennen 50-lukua rakennettuja taloja.

Kosteus on vallitseva olotila suuren osan vuotta. Materiaalivalinnoilla, oikeilla korjaustavoilla ja huolellisuudella pystymme vaikuttamaan siihen, ettei meidän tarvitse olla huolissamme siitä.

Kaiken pahan alku ja juuri ovat kosteutta pidättävät materiaalit ja väärät korjausohjeet. Olen 30 vuotta kestäneen työni aikana nähnyt kaikenlaisia vaurioita joita mm nykyaikaiset maalit aiheuttavat ulkokäytössä.

KOSTEUTTA PIDÄTTÄVÄT RAKENNUSMATERIAALIT

Aihe on toivottoman laaja, koska muovia on tungettu kaikkeen mahdolliseen. Sen selvittäminen, onko rakennusmateriaalissa muovia on työlästä. Poikkeuksen tekevät vesiohenteiset maalit.

Liutinhenteisiä maaleja markkinoidaan öljymaalina. Vaikka purkissa lukisi ”öljymaali” ei siihen kannata sokeasti uskoa. Se voi esim olla alkydyliöljymaalia jonka sideaine saattaa olla sukua vinyylille...

Kannattaa tutustua maalivalmistajan käyttöturvalisustiedotteeseen jos haluat tietää mitä maali sisältää, tuoteseloste ei sitä tee.

4,5-DIKLOORI-2-OKTYyli-2H-ISOTIATSOL-3-ONI (DCOIT)...

Kannattaa olla tarkkana mitä purkki väittää tuotteen sisältävän. Tervakaan ei välttämättä ole tervavaan siinäkin voi olla muovisideainetta. Maalikaupan myyjä ei todennäköisesti ole maaliasiantuntijaja saattaa tietämättään puhua puuta heinää tuotteiden sisällöstä. Skeptisyys rautakaupassa on tervettä!

Alkydydi (maalin sideaineena käytetty polyesteri), akrylaatti (akrylaatit ovat synteettisiä hartseja, joi-

ta käytetään muovin valmistuksessa) ja polyuretaani (PU on polymeeri. Sen yleisin valmiste on vaahtomuovi) maalit ja lakat muodostavat kuivuaan yhtenäisen hengittämättömän muovikalvon!

Yksi aukko, josta kerralla menee yksi vesimolekyyli sisään, riittää. Ensimmäisinä vuosina asiat voivat olla hyvin mutta pikkuhiljaa sään ja aurin gon vaikutuksesta pintaan tulee hiushalkeamia tai reikiä. Vesi pääsee helpommin sisään muttei ulos. Maalin alla puu alkaa tuhoutua ja lopuksi puite pysyy kasassa vain maalin, lasin ja polymeerikitin ansiosta.

TIIVEYS

Ajan kuluessa liian tiiviit korjausratkaisut ja /tai materiaalit aiheuttavat rakennukselle vaurioita. Kun estämme puuta kuivumasta liian tiiviillä rakenneratkaisulla käynnistyy itse itseään ruokkiva sykli.

Ilmankosteus tiivistyy hengittämättömiin materiaaleihin. Kun tiivis materiaali, esim pelti tai muovi, on kiinni puussa ylläpitävät ne puun kosteutta. Jos puu ei pitkän ajan kuluessa pääse kuivumaan alkaa lahoaminen.

Onneksi huonokuntoinenkin poka on korjattavissa.

Päällisin puolin hyvältäkin näyttävä ikkuna saattaa tarkemmin tutkittaessa osoittautua vakavasti kosteusvaurioituneeksi.

TIIVIIT MATERIAALIT TARJOAVAT VAKAAT OLOT MIKROBEILLE.

Mikrobit tarvitsevat elääkseen vakaat olosuhteet, vettä, ravinteita ja jonkun verran lämpöä. Vettä mikrobit saavat tiivistyvistä ilmankosteudesta ja maakosteudesta. Ravintoa ne saavat puusta ja lisäravinteita esim. betonisokkelista. Pakkasessa ne lepäävät. Kun lämpötila ylittää +5°C alkavat ensimmäiset mikrobit heräilemään. Yhä lämpimimpinä talvina saattaa mikrobien lepotila jäädä lyhyemmäksi kuin ennen.

MAASTA NOUSEVAA KOSTEUTTA EI VOI PYSÄYTTÄÄ MUU KUIN MAAN JÄÄTYMINEN.

Orgaanisten materiaalien säilyttäminen maapohjaisessa ryömintätilassa on erittäin vahingollista. Jos siellä on kosteutta pidättäviä materiaaleja kosteus ei poistukaan kuten pitäisi vaan ajan myötä altistaa alapohjan puurakenteet korkeammalle kosteuspitoisuudelle ja siten kohonneen riskin mikrobivaurioille. Mikrobeille ihanteellinen kosteusprosentti on 25.

Kohonnut kosteustaso ryömintätilassa pitää koko alapohjan kosteustasoa normaalia korkeammalla. Tällöin muovimatto huoneen lattialla saattaa altistaa alapohjan rakenteet mikrobivauriolle.

Sokkeliluukkujen aukipitoon on olemassa hyvä muistisääntö. Luukku suljetaan kun lähijärvet jäätyvät ja avataan kun jäät sulavat.

MAANVARAINEN BETONILAATTA

Mikäli talossasi on maanvarainen betonilaatta, kannattaa alla olevassa linkissä oleva sisäilmayhdistyksen juttu lukea läpi, mutta myös jos mietit muutoksia kellariin tai jos kellarissa on joku ongelma etkä tiedä mistä aloittaa ongelman ratkaiseminen.

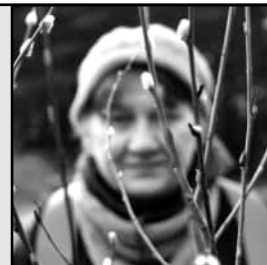
<https://www.sisailmayhdistys.fi/Terveelliset-tilat/Kunnossapito-ja-korjaaminen/Maanvastaaiset-rakenteet/Maanvastainen-betonilaatta>

*Esko Lehtovaara
Tiny-e, Restaurointipalvelut/Restaureringservice*

ARJA TORKKELI:

UTOPIA KYLÄYHTEISÖSTÄ

VALOKUVAT ANNI ARENIUS

Edesmennyt sisareni soitteli usein Petri & Pettersonin hittiä Maalaismasema. Laulu kertoo kyläyhteisöstä; Lindin Kaisa vie lainakirvestä naapuriin ja taitaa olla taas raukka pieniin päin. Mennään pärekattotalkoisiin. Pojat tappelevat koulutiellä. Jos-sain visertelee pyy. Laulaja katsoo maalaismaisemaa: "Kuinka onnellinen voikaan olla hän, joka täällä saa aina asustaa."

Maalaismaisema onnistui herättämään nostalgisia mielikuvia kylätunnelmasta. Siinä oli perinteisiä tapoja ja normeja. Yhteisö oli harmoninen ja luonto ympärillä rikkomaton. Se oli satavuotista sitten. Kyläyhteisössä asuk-

kaat tuntevat edelleen toisensa, naapureita ainakin tervehditään kylän raitilla. Ilkka pohtii mitä tulevaisuus voisi tuoda Mäntlahden yhteisöelämään. Kerron oman visioni positiivisesta mutta realistisesta näkökulmasta.

Mäntlahdessakin koetaan tulevana vuosina vakavia ilmastokriisejä. Välillä myrskyt mereltä nostavat suurtulvia, rantaan ajelehtii roinaa pohjamudista. Talvet ovat vaikeita, joko haudautaan lumeen tai kahlataan kurassa. Kesällä on hirvittävän kuumaa ja kuivaa. Kylään muuttaa silti uusia asukkaita, he etsivät luonnonläheistä ja yhteisöllistä elämäntapaa. Vielä on tilaa pitää

eläimiä tai perustaa puutarha. Lapset noutaa koulutaksi ovelta, vanhemmat voivat tehdä ansioitään etäyhteyksillä.

Kiertotalous on jälleen käytössä. Se auttaa kalliissa hankinnoissa, mitä on pakko tehdä säästä selviytymiseen. Kotitaloudet saattavat hankkia yhteisen lumilingon tai puutarhatraktorin. Ehkä olisi tarpeen kerätä varat yhteiseen kuorma-autoon. Se on kätevä raskaiden massojen kuljetuskeino; lumivuorien ja remonttitarvikkeiden. Yhteisomistuksessa ja käytössä tulee aina ongelmia. Kuka vastaa huollosta ja säilytyksestä, onko päätöksenteko tasa-arvoista. Pulmaan auttaa

Korkeaa vettä lokakuun 17. päivänä 2022.

joustavuus ja vastavuoroisuus, kun tietää saavansa aina naapuriapua. Lindin Kaisan kirveslainaankaan tarvittu pönötystä ja pöytäkirjoja.

Luonnonsuojeluun tulee uusia tavoitteita. Metsien avohakkuut ovat lailla kielletty. Valtio tarjoaa metsän omistajille palkkiota luonnonmukaisesta hoidosta, hiihtielujen elvyttämisestä. Kasvien ja villieläinten elintila lisääntyy. Muutkin, kuin riistaeläimet, koetaan arvokkaiksi. Kylästä kadonnutta siilikantaa elvyttää asialle omistautunut ryhmä. Siileillä on suojaisa ruokapaikka pihojen perällä. Niitä yritetään pitää poissa autotieltä. Syksyllä siilien suojelijat rakentavat niille oikeaoppisia talvipesiä. Siilithän saattavat tukehtua vetisiin talvipesiin.

Meribiologeja ja muita tutkijoita liikkuu näkyvästi erityisesti uimapaikoilla. Koukkuniemestä on tullut virallisesti kylän yhteinen uimaranta ja mattolaiturin rantaan on rakennettu pukukopit. Tietysti myös uusi lahoamaton laituri. Tutkijat mittaavat tiheästi uimaveden kelpoisuutta. Uimarit ja retkeilijät pitävät roskiansa siivoamista itsestään selvänä tapana.

Kyläyhdistyksiä Mäntlahdessa on edelleen monenlaisia; perin-

Lumikaaos pihalla helmikuun 19. päivänä 2022.

teisiä omaan malliinsa ja uuvanhoja arjen tarpeisiin. Rannantaikaa-seura voi näyttää kuopatulta, mutta se jatkuu ja voi hyvin. Se elää pienimuotoisemmin naapuriavussa ja kiertotaloudessa. Kuka vaan voi järjestää tavaroitten vaihtopäivän omalle pihalleen. Tupailtoja syntyy spontaanisti yhteisten haasteiden pohtimiseen. Luonnollisesti elpyy myös menneiden vuosien tapahtumat, joku aina jaksaa järjestää leffailtoja tai kurssin naamiotanssista mallina Marmuttien ensiajat.

Rannantaikaa-lehden vanhoja numeroita luetaan nostalgisissa tunnelmissa. Niistähän saa käsityksen ennen vaikuttaneista henkilöistä ja tapahtumista. Rannantaikaa perustetaan uudelleen pääosin digiversioina. Siihen tulee lukijoiden kommunikointipalsta. Se on vilkas ja hauska, sinne on kirjoitettava omalla nimellä niin kuin Rannantaikaa paperilehteenkin. Sitä jäämmenyt odottamaan.

Arja Torkkeli

Tuulen kaatamaa 17. lokakuuta 2021.

PIRJO JÄRVENKYLÄ:

VETELÄNSUONTIEN, MUSEOTIEN JA HIEKKAKUOPAN VÄLINEN KULMA

VALOKUVAT PIRJO JÄRVENKYLÄ

Museotien varrella Järvenkylässä on historiallinen paikka, jossa ei ole nähtävissä merkkiäkään siitä, mitä tapahtui juhannusyönä vajaa 281 vuotta sitten. Pikkuvihan aikainen Mäntlahden murros Syvänsillanmäellä on merkitty maastoon kivipaadella, joka pystytettiin arvokkaassa tilaisuudessa kesällä 2017, mutta Mäntlahden murrosta edeltävää taistelusta Järvenkylässä puuttuu vastaava muistomerkki, kaunistaisihan se Museotietäkin.

Kymen Sanomissa oli 25.6.1982 pitkä artikkeli Mäntlahden synkästä juhannuksesta 1742 ja siihen liittyvistä seikoista. Se kertoo Tapani Mattilan tutkimusten perusteella hattujen sodasta, Ruotsi-Suomen ja Venäjän välisistä yhteenotoista.

Muutamalla sanalla kerrottuna Ruotsi-Suomi antoi sodanjulistuksen Venäjälle 1741, ja monien vaiheiden ja liki vuoden jälkeen rintamat kohtasivat Järvenkylän tienoilla. Ylipäällikkö Charles Emil Lewenhaupt oli antanut käskyn, että everstiluutnantti Aminoffin tulee kolmensadan miehen voimin edetä Mäntlahden suunnasta rantamaantietä itään tiedustellakseen vihollisen olinpaikkaa. Kesäkuun 23. ja 24. välisenä juhannusyönä Järvenkylässä tiedustelujoukko joutui kahakkaan Ravijoelta vastaan ilmestyneen vihollisjoukon kanssa, ja tiedustelusta muodostui varsin väkivaltainen, kaatuneita oli runsaasti kummaltakin puolelta. Venäläisten leirille Järvenkylään toivat husaarit kolme Aminoffin komennuskuntaan kuulunutta vankia, jotka kaikki kertoivat kuulustelussa, että ruotsalaiset tulevat tekemään Mäntlahden puolustusasemassa ankaraa vastarintaa. Minkäänlaista vastarintaa paikalla ei kuitenkaan ollut.

Museotieltä Klamilasta Ravijoelle päin

Museotieltä Klamilaan päin

Konkreettinen muistutus Järvenkylän kahakasta tuli ilmi tienteossa paria sataa vuotta myöhemmin. Vanhan suullisen tiedon mukaan Vetelänsuon neljälle orslahtelaiselle siirtolaistalolle suunniteltiin ensin tieyhteyttä Länsikylään, mutta tiepohjasta ei päästy sopuun. Sen sijaan päätettiin yhteydestä Museotielle, ja Järvenkylälle se oli eduksi. Vanhaan Vetelänsuon suuntaan oli vain noin puolen kilometrin mittainen peltotie vaatimattomine puusiltoineen. Maantien laidasta lohkaistiin tientekoa varten kappale hiekkakangasta, josta olisi mahdollisuus kaivaa hiekkaa tietä varten. Kymen maanviljelysinsinööripiiri aloitti työn, ja jossain vaiheessa paikallisen työnjohtajan ja lapiomiesten hämmästykseksi esiin alkoi tulla luurankoja. Asiasta ei ilmeisesti sen suurempaa numeroa tehty, kymmenkunta luurankoa vain siirrettiin turvaan kaivulta sivuun jääneeseen maantien laitaan, ja tientekoa jatkettiin. Näitä 1742 yhteenotossa kaatuneita Vetelänsuontien tekijät todennäköisesti olivat kaivaneet hiekasta esiin. Parin kymmenen vuoden päästä aikaisemmin lapiokaivun jäljiltä olevat maantien ojat kaivettiin koneella ja ojamaat siirrettiin traktorilla hiekkakuopan kallaalle tien viereen, missä oli tarpeeksi avointa tilaa. Täten luiden hautapaikan päälle tuli paksu kerros maata lisää.

Asiat unohtuvat, ehkei moni nuorempi kyläläinenkään ole selvillä tästä luiden lepopaikasta. Mäntlahden murros sai näyttävän muistomerkin, eivätkö Järvenkylän taistelussa risteysalueelle haudatut ansaitsisi myös omansa?

Miten saisimme asiaa viedyksi eteenpäin?

Kyseele Pirjo Järvenkylä

VAPPU HARJUMAASKOLA, VELI MAT-
TI KOUKI, ILKKA AHMAVAARA:

RUNOJA

KOOSTEITA RUNOISTANI, RANNANTAIKAA LEHDISTÄ, VUOSIEN VARRELTA

Aamulla kun joskus herään, näen kaukaa pu-
nerruksen. Aavistaa voin sittenkin, tänään ehkä
alkaa uusi, päivä kaunis kirkastuupi. Takana on
talvi harmaa, edessä päivät armaat. Kevät meil-
le tulla voi.

Aukaistessasi umpeutuneita polkuja, antaessasi
tuulen tuivertaa, auringon lämmittää. Löydät
polut lähteä kulkemaan, auringonsäteet muka-
nasi, kevään vehreys ympärilläsi.

Valo voi voittaa varjojen mahdin. Korkealle kun
aurinko nousi, varjot ne häipyi ja maailma loisti.
Pääsiäisaamun sanoma tässä, valo on suurinta
elämässä.

Kiiruhda hiljaa kun aikaa on, ime kauneus tää
mikä annettu on. Ammenna siitä kun myrsky-
ää. Valo silloin ylimmäks jää.

Lämmössä valon lentää sä voit, visertää vain

kuin lintunen voi. Kaartaa siivin hentoisin, nous-
ta ylös korkeuksiin, tuntee riemu ja vapaus.

Kukan kun näet auenneen loisteessa toisten
kukkien, välttää et katsetta voi, jossakin sisällä
laulu soi. Hyminä pienten kukkien, yhdessä
toisten isojen, avata voi sun sydämes. Yhtyä
lauluun kauneuden, kulkea polkua piennarten,
nauttia olostä vapauden.

Luonnossa kulkien, ihmeitä katsellen, sydän kii-
tokseen aukeaa. Lämmössä auringon, laulussa
lintujen, tuoksussa kesäisen maan, kulkija tai-
valtaan jatkaa saa.

Elämän nestettä riittää kyllä, älä anna sen ty-
rehtyä. Ota vastaan se, mikä annettu on. Elä-
män arvo on mittaamaton.

Vappu Harjumaaskola

Ennen illat aina kruunasi yhteinen sänky,
matka aamun maahan
kuin rakastelua,
nyt yksinäisyys niin sakeaa,
ettei sen lävitse
näe kukaan,
jos joku näkisi,
ei se yksinäisyyttä enää olisi.

Mitä ahtaammaksi käyvät sopivaisuuden rajat käytöksessä
sitä herkemmäksi tulee seksin salainen halu.
Sitä enemmän ihmiset täyttyvät intohimosta,
mitä enemmän he sitä peittelevät.
Tällainen ihminen on valmis
sotaan.

Pitäytymällä tosiasioissa
voi saada aikaan keskustelua,
mutta valehtelemalla saa ihmiset vakuuttuneiksi
ja suuret joukot liikkeelle.

Ilkka Ahmavaara

Katson peiliin

Taika rannan hiipuu
Talven selkä taittuu
Kohta alkaa uusi kuu
Mitä meiltä puuttuu.

Rannantaikaa oli
Kesän talven ilona
Kun se viimein suli
Virtaa muiston purona.

Kiitos näistä vuosista.

Veli-Matti Kouki

ILKKA AHMAVAARA:

MUISTIINPANOJA PÄÄRYNÄN MUOTOISEN SYVENNYKSEN SYÖVÄSTÄ

1.7.2022 perjantai

Patologin lausunto oli tullut ja näytteestä oli käynyt ilmi, että kyse on jonkin syövän etäpesäkkeestä kaulalla, eli tässä mielessä pahin vaihtoehto. Haitari on auki aina helppohoitaisesta ja paranevasta syövästä parantumattomaan ja nopeasti tappa-vaan syöpään.

3.7.2022 sunnuntai

Nyt minulla on arviolta 2-3 mg morfiinia elimistössä jatkuvasti kun otan 4 tunnin välein 30mg codeiinia. Tästä kivusta en ole onnistunut oppimaan pitämään, jos onnistuisin, ei se enää häirit-sisi. Migreenistä pääsin vuosikymmeniä sitten eroon pysyvästi tällä tykkäämiskonstillalla, mutta ei toimi nyt.

20.7.2022 keskiviikko

Eilen aamulla aikaisin sairaalaan ja siellä nukutus, ruokintaletkun asennus vatsaan. Illalla heräsin ja minut kärrätiin sängylläni 5 kerroksen osastolle aulaan, lähinnä nukuin ja yöksi pääsin kahden hengen huoneeseen.

Huonetoverini oli ilmeisesti jossain vanhainkodissa sänkyyn unohdettu mies suurine makuuhaavoineen ja tuskineen, tuotu tänne paikattavaksi ja henkiin herätettäväksi. Itseasiassa koko viidennen kerroksen äänimaailmaa hallitisi valitus ja voihe kuin jossain keskiaikaisissa helvetin kuvauksissa, mutta nukku-malla pääsin helposti pois toisiin todellisuuksiin, enkä juuri muuta tehnytään.

27.7.2022 keskiviikko

Sain nähdä viipalekuvia päästäni aina tuonne alakurkkuun asti. Aivot olivat tallella, mutta niiden alapuolella sitten kaulaan tul-taessa rypäs erikokoisia kasvaimia ja alakurkussa niiden emo-kasvain. Taudinkuvan tarken-

tuessa se myös synkkenee, enää ei selvitä pelkillä sädehoi-doilla, vaan myös solunsalpaajat eli sytostaattihoidot otetaan rin-nalle.

Opiaateille ei ole vaihtoehtoja kivun hoidossa. Nyt jo vaikeuk-sia hahmottaa päiväämääriä ja kellonaikoja, enkä enää oikein luota muistiini ja kyky hahmot-taa aikaa ylipäättään seilaa omil-la merillään. Unet sekoittuvat to-dellisuuteen kun päivisinkin va-joan niihin, käytännön asiat me-nevat solmuun unen logiikan kanssa, onneksi aina herään ja saan uuden tilaisuuden. Lopet-taisin tämän lääkityksen heti, mutta en uskalla kovien kipujen pelossa. Noidankehä.

12.8.2022 perjantai

Onhan tässä sekin mahdolli-suus, että kieltäydyin syöpähoi-doista ja siirrytään suoraan pal-liatiiviseen saattohoitoon, näin teki ymmärtääkseni mm. Vesa-Matti Loiri. Tarkoittaa kivutonta mutta suht nopeasti tulevaa kuolemaa setä Morfeuksen suoje-luksessa. Loirilla ja monilla muil-la tuon päätöksen tehneillä on ollut ratkaisua helpottamassa usko tietoisuuden kuolematto-muuteen, sieluvaellukseen yms. kuoleman jälkeiseen elämään. Minulla ei tällaisia visioita ole, vaan arvelen tietoisuuden sam-muvan kuolemisen prosessissa vähän samaan tapaan kuin tajua menee nukutuksessa - sitä ei it-se huomaa ja se on sitten siinä sen sielun elämä.

Tänään sain käytyä kaupassa ja postitettua tilaajalle kappaleen Mervin Pientä Värjäysopasta. Ulkona aurinko paistaa ja oli si hieno keli käydä kävelyllä.

23.8.2022 tiistai

Ken tästä käy voi kaikki huolet heittää, annettiin (dantea mu-kailten) ymmärtää, kun eilen aa-

mulla tulin päivän ekaan hoito-paikkaan - talon sisällä opastet-taisiin sitten aina eteenpäin, ku-ten opastettiinkin tätä ruumista-ni kipparoivaa harhailevaa sie-lua, mutta enpä ollut tajunnut, että myös oksennuksen heittä-minen kuuluisi heti kuvaan. Vas-ta paluumatkalla poikkesin tak-silla apteekista hakemaan pa-hoinvointilääkkeen, ennen Museotien vuoristorata osuutta. Pääsinkin kotiin, mutta ensitöik-seni heitin roiskauksen pihalle, ei ihan ehtinyt lääke vaikuttaa. Pahoinvointi kyllä lakkasi pian-kin lääkkeen ansiosta sen vai-vuttaessa myös vapauttavaan uneen. Kipu ja pahoinvointi ovat kuin ovatkin aivan eri asioita.

24.8.2022 keskiviikko

Terveisiä Säteiden Mereltä! Se-nistä pidellen piti sairaalassa, apteekissa ja taksista tähän työ-tuolille kotiin kävellä, maa kei-nuu jalkojen alla, mutta ei pa-hoinvointia. Kädet näppäimistöl-lä ovat välillä punaiset, välillä keltaiset, ihmeellinen olo. Todel-lakin arvaamattomia nämä päi-vät, erilaisia värejä kuin valoja läikkyy minne katse osuu. Tämä oli vasta kolmas sädehoitopäivä.

Menomatkalla taksikuski ker-toi hurjia tarinoita, miten yön pikkutunneilla kovassa pakka-sessa Haminan keskustan taksi-tolpalla mieluummin paleltiin ja huudeltiin "rättipäätä" kuin men-tiin sen "ihan paskaan kyytiin". Vaati rohkeutta sitten joidenkin jonosta tulla kyytiin, olihan hä-nen taksinsa ainoa paikalla. Ker-roin miten Suomessa 60-luvulla aikuiset miehet repivät meitä pit-kätukkaisia pikkupoikia väkisin parturiin kadulta, karkuun juok-seminen oli ihan arkipäivää.

Tänään annoin kappaleet viimeisintä Rannantaikaa lehteä niin sädetukikohdan miehistöle kuin taksillekin, että tällainen

pitäisi nyt aikaansaada tämän avaruusseikkailun ohessa.

Erikoista tässä siirtymisessä yhä vahvempiin opiaatteihin on se, että harkinta on kokonaan minun, kukaan hoitohenkilökunnasta ei voi sitä puolestani tehdä. Tässä olisi helppo ottaa nyt askel opiaattiriippuvuuteen, että täytyy olla todella varovainen "näitten kirveitten" kanssa.

27.8.2022 lauantaina

Yöllä aloitin OxyNormin käytön. Nyt päivällä jos yrittää levätä vaakatasossa, tulee toisinaan - ei aina - hyvinkin epämiellyttäviä sivuoireita, syöksykierteitä ja ties millaisia ihmeellisiä tunteuksia olemassalolon avaruudessa ja on pakko nousta ylös tukevalle pohjalle. Niihin sitten otin pahoinvointilääkettä..

2.9.2022 perjantai

Olen takaisin ihmisten kirjoissa. Meni sunnuntai-illasta alkaen Koksen seitsemännessä kerroksessa tiputuksessa. Kävin lähes kuoleman porteilla, eli hyponatremiassa (suolan puute). Katselin maailmaa, josta en ymmärtänyt yhtään mitään. Oli erittäin epämiellyttävää ja rankkaa aikaa, enkä vieläkään ole aivan tolpillani, näköharhoja harhailee yhä ympäriinsä, mutta ovat jo hallinnassa paremmin ja joka päivä ne heikkenevät.

Lopetin kaikki kipulääkkeet, kivut kun eivät yhtäkkiä enää häiritsekään. Kävellä en jaksa kuin 20 metriä, huomenna aloitan kuntolenkit postilaatikolle noin 200 metrin päähän.

7.9.2022 keskiviikko

Sairaalassa kävi ilmi, että on hyvin harvinaista, että kukaan hyponatremian läpikäynyt muistaa siitä yhtään mitään. Niinpä sitten kuvailin sen mitä jaksoin tuota kaiken peittävää värikästä elävää pintaa muutoin suht normaaleissa, realistisissa huonenykymissä.

Välillä elävä pinta saattoi yllättäen paljastaa sisältään joitakin esineitä, kuten vaikkapa tuolin, seinäkellon tai mitä tahansa huoneeseen sinänsä kuuluvaa esinettä, tai synnyttää sinne jon-

kin uudenkin esineen tai ilmiön. Raskasta oli ettei esimerkiksi huone mihinkään kadonnut, jos suljin silmäni, oli aivan sama pöytäkö silmiä kiinni vai auki, koko ajan piti seurata sitä virtailevaa elävää värikästä pintaa todellisuuden päällä, pois ei päässyt. Äänimaailma oli täysin normaali, tosin puheen ymmärtämisessä oli välillä kummallisia vaikeuksia.

Käännekohta oli, kun pystyin lukemaan tekstiä ilman että se muuntui ja vaihteli kokoajan lukukelvottomaksi. Luinkin sitten yhtäkkiä oleskeluhuoneesta löytyneen Arto Paasilinnan Elämä lyhyt, Rytönen pitkä romaanin ja sen jälkeen ymmärsin olevani valmis kotiutumaan.

20.9.2022 tiistai

Nyt olen pohtinut sitä, että tietoisuus ja tajuisuus eivät ole samoja asioita. Ihminen voi olla tajuisaan, mutta ei tietoinen. Esimerkiksi Mervi oli ilmiselvästi tajuisaan ja aktiivinen hyponatremiassaan, mutta tietoisuutta hänellä ei ollut ja siksi hän ei muistanut siitä mitään. Minullakin säilyi tietoisuus vain osittain, ei kaikilta osin, sillä siinä hallusinaatiotilassa oli vaikeaa ymmärtää käsitteellisiä asioita vaikka ne sanoina tunnistinkin, mutta käsitteinä ei voinut hahmottaa, se tarkoittanee osittaista tietoisuuden menettämistä? Ei ole tietoinen siitä mitä ymmärtää, jos näin voisi sanoa. Tajunta karkaa tietoisuudelta omille teilleen, se on Hyponatremia.

25.9.2022 sunnuntai

Kunto. Eilen meni tunti siihen kun kävelin 200 metrin päähän postilaatikolle ja takaisin.

2.10.2022 sunnuntai

Olin vasta toipumassa Mervin kuolemasta, tarttumassa elämään uudestaan ja sitten tämän tauti siihen, jotenkin jatkuu se sama elämän etsintä, mikä meillä oli Mervin kanssa ihan kuolemaan saakka, kaksi päivää ennen kuolemaansa hän vasta sanoi: "näin meille sitten kävi". Gorbatsov totesi puolisonsa Raisan kuolemasta, että tuntui kuin

häneltä olisi viety elämä. Niin siinä kävi. Mervi on kuollut, mutta saan hänet mielessäni eloon ja varmaan jossain vaiheessa tapahtuu sekin, mitä hän sanoi, että minun pitää kohdata joku nainen.

4.10.2022 tiistai

Olisiko hallittu hyponatremia uusi opiaatiton kivun hoitomuoto? Ongelma on tietysti hyponatremian hallitsemisen kohdalla, se kun vaikuttaa niin kovin eri tavoin eri yksilöihin ja joka tapaus olisi kartoitettava ja oltava hoidon aikana hallittavissa, jotta potilas ei menehtyisi siihen. Kun esitin hyponatremiaa lisääntyvän kurkkukipuni hoitamiseksi, en saanut hyväksyntää toimenpiteelle hoitajilta. Morfiinit palautin tänään apteekkiin.

7.10.2022 perjantai

Maanantaina saadun viimeisen sytostaatin ominaisuuksiin on kuulunut uutuutena se hankala ilmiö, etten erota yskäsyä oksentamisesta. Toisinsanoen olen nyt oppinut, että jos yskittää, kannattaa vähän katsoa minne yskäsee tai voi tulla sotkua.

21.10.2022 perjantai

Pari päivää ollut hiiren hiljaista ympärillä kun ei ole edes tuullut ja syksy on pysähtynyt yhteen ehkä lohduttomimmista näkymistään, lähes lehdeettömään metsään ja mätänemisen väreihin maassa. Linnut eivät juuri laulele, enkä ole minäkään jaksanut kirjoittaa. Reilun kuuden viikon sytostaatti- ja sädehoito päättyi toista viikkoa sitten, mutta sen paino lepää yhä raskaampana päälläni, vaikutukset tulevat viiveellä.

Päivät ovat pitkiä ja mitään sanomattomia, makuaistin palaamista odotan kuin sitä päivää jolloin kivi ui, aika on viholliseni, se ei kertakaikkiaan kulu mitenkään. Elämä palaa makuaistin myötä sitten joskus, sen tiedän, mutta odottaminen on absurdia ja lopultakin ikävyyttävää. Pystyn sentään kittaamaan puolitoista litraa ravinneliuosta päivittäin (kun muistan ottaa oksennusrfleksin salpaavaa lääkettä)

ja painoni nousee. Maanantaina viimein ruokintaletku poistetaan ja voin liikkua vapaammin.

27.10.2022 torstai

Suljin kaiken sähköisen äänen tuoton. Radion ja television äänimaailmat alkoivat kuullostaa oksettavilta, miltäpä muultakaan. Pimeässä ikkunassa näkyy nyt yhden etäisen naapurin ikkunan valo, se on harvinaista, mutta kodikasta. Lähinaapurit ovat autiotaloja, eikä metsän äänet, jos niitäkään nyt sydänsyksen pimeydessä on, kantaudu talvi-ikkunoiden läpi tänne sisälle. Kuuluu vain suhina korvissa, vai aivoistako se tulee?

Tänään pystyin kävelemään helposti kilometrin matkan. Vein Kylänrannan jätepisteeseen vanhoja ilmaisjakelulehtiä. En minä niitä lue, mutta tarvitsen jonkin verran sytykkeiksi, loput palautan kiertoon.

Lihalientä juon joka päivä, mutta yhtään kiinteää syötävää en ole löytänyt, joka maistuisi edes siedettävältä. Maut loistavat tuon mystisen oksennuksen takana piilossa yhä. Kaksi ja puoli viikkoa viimeisestä sädehoidosta mennyt ja vielä täytyy vain odottaa palautumista siihen, mitä me voisimme sanoa normaaliksi olotilaksi. Kun sytostaatti- ja sädehoidot olivat päällä, ei aika käynyt pitkäksi - koko ajan oli jotain sivuvaikutuksia pitämässä mielen virkeänä. Eihän sekään hauskaa ollut, mutta aika kului.

11.11.2022 perjantai

Olen nyt toista viikkoa pystynyt käymään kilometrin lenkillä kolmesti päivässä, tuleehan siitä komeasti kolme kilometriä päivässä, kerralla sitä en pystyisi kävelemään. Ruoka ei vielä maistu, ravintoliuos edelleen ainoana päivittäisenä ravintona. Ensi tiistaina pitäisi aloittaa lehden taitto, saa nähdä, pystynkö.

19.12.2022 maanantai

Makujen ja tekojen maailmat, ne menettää melko huomaamattomasti, ne ikäänkuin kulkevat mukana vielä jonkinaikaa senkin jälkeen, kun ovat loppuneet. Sitä

elää ne mielessään aika kauan niin kuin ennen, kunnes lopulta sitten joutuu toteamaan, että ne ovat kadonneet.

Ja kun nämä maailmat loistavat poissaolollaan, jää jäljelle se, minkä ne normaalisti peittävät, ja se on pelko. Pelko nousee hallitsevaksi ajattelussa väkisin, kun tajuaa, ettei pysty normaaliin elämään. On ärsyttävää, kun kaikkeen mitä ajattelee änkeytyy mukaan ne pelottavimmat vaihtoehdot, miten kaikki menee pieleen. Talo ei enää tunnukaan turvalliselta yli satavuotiaalta talolta, vaan minä hetkenä hyvänsä hajoavalta hökkeliltä.

On päivänselvää, että taloni hajoaa asuinkelvottomaksi tänä talvena ja että tammikuussa kuvauksissa todetaankin kuolemaan johtavia kasvaimia. Tiedän, että nämä ajatukset on roskaa, mutta mitä auttaa tieto silloin, kun pelot ovat ottaneet tukevan jalansijan ajattelussa?

3.1.2023 tiistai

Aamupuuroannoksen olen kasvattanut täysikokoiseksi ja pystyn sen syömään, vaikkei se puuroilta vielä maistukaan. Toivon, että kuukausia kestänyt ripuli viimein alkaisi puuron avulla pikkuhiljaa hellittämään. Muita ruokia silloin tällöin kokeilen, eli syön väkisin. Kilometrin päivälänkin pyrin kävelemään joka päivä ja tekemään 20 liikettä kolmessa eri kylänrannan kuntopuiston laitteissa.

Tässä alkaa olla henkisesti aika lopussa, nukkuminen on mukavaa, mutta valitettavasti sitä ei voi aina tehdä. Kiitos Häppilän väen, polttopuita on nyt koko joulunajan ollut sisällä ruhtinaallisesti ja onneksi ei kauheita lumitöitäkään ole tullut. Niin Joulun kuin Uuden Vuoden juhlaruokani oli edelleen ravintoiluos ja sillä jatketaan vielä pitkään kaikei.

10.1.2023 tiistai

Olipa tuiskunnut yön ja päivän aikana niin, että 200 metriä talotietä oli 15-30 cm kinosten alla. Puolitoista tuntia linkosin yhtä kyytiä ja sain sekä pihan että tien puhtaaksi, toisinsanoen kun-

to on kohentunut. Joulukuun pyryjen aikaan pystyin kerralla linakoamaan vain puolet tiestä, sitten piti pitää puolen tunnin tauko. Lumityöt oli nyt tärkeää tehdä, koska aamulla aikaisin tulee Kelataksi hakemaan Helsinkiin Hartmanin kadulle Pet-TT kuvauksiin. Kuvauksia ei ole voinut tehdä aiemmin, sillä syto- ja sädehoidon tuhot ovat sotkeneet maisemat, vasta nyt pitäisi elimistön olla jo sen verran puhdistunut, että nähdään mitä siellä on.

Edelleen letkuruokintaan kehitetyllä ravintoliuoksella mennään, tosin hapankaalin ja puolukkahillon olen ottanut lisäksi, niiden avulla näyttäisi ripuli helittävän. Makuaisti tekee hyvin hidasta paluuta, vielä ei mikään ruoka ole hyvää, mutta esimerkiksi aamupuuron pystyn syömään, vaikka aika pahalta se maistuu.

23.1.2023 maanantai

Tämä se vasta onkin helvetti, kun makuaisti alkaa palautua! Ruoka ei sinänsä vielä maistu, mutta sitä voi syödä. Ei siinä mitään, mutta kun maku- ja hajuaistin palautuminen merkitsee myös muistin ja tunne-elämän palautumista pitkän vaikean elon jälkeen.

Äkkiä olen jälleen keskellä rakastetun kuoleman aiheuttamaa tuskaa kun kaikenlaiset muistijäljet hänestä alkavat jälleen elää. Esimerkiksi kun menen päivälevolle makuuhuoneeseen, melkein näet hänet siinä sängyllä avaamassa vilttiä minulle tulla viereen.

Miten ihania muistoja tulvii koko ajan mieleen, kaikenlaiset pienet eleet ja äänenpainot, jotka olin pitkään jo unohtanut täyttävät nyt lähes jokaisen hetken ja se on hyvin tuskallista, sillä hän on kuollut, jo yli kolme vuotta sitten.

En ole pystynyt kirjoittamaan oikeastaan mitään viikkoihin. Raskaita päiviä, mutta ei auta kuin kestää, aikanaan se helpottaa.

Ilkka Ahmavaara

RAUNO VAHERVA:

PIKKU JUTTU ISOLTA UUDISTETULTA
HELSINGIN LENTOASEMALTA

VALOKUVAT RAUNO VAHERVA

Lähdin 10.1. taas Klamilasta lämmittelemään Espanjaan, kun lääkäri kielsi lumikolan käytön.

Ajattelin mennä lentoasemalle hyvissä ajoin, että ehdin tutustua Helsingin uuteen hienoon lentoasemaan ennen koneen lähtöä.

Ensimmäinen ongelma tuli kun ilmoittauduin automaatilla. Kone tulosti boarding passin, mutta ei matkalaukkuun liitettävää tarraa, oli nauha loppunut ja kone ilmoitti, että hoida asia tiskillä. Kellon mukaan virkailija tulisi tunnin päästä.

Sitten vain odottelemaan, onneksi mukana oli evästä, kun en löytänyt odotustilasta kahvilaa tai vastaavaa. Aloin ajankuluksi katsella ympärilleni, ihmettelin matkustajapaljoutta ja kuinka monella matkustajalla oli koira mukana.

Kuinka ollakkaan huomasin koiran (onneksi pienen) jätöksen Informaatiotaulun edessä.

Jäin seuraamaan tilannetta vastapäisellä penkiltä. Ihmisiä meni tasaisena virtana ohi, mutta aina silloin tällöin joku astui jätöksen. Vieressä puuhasteli jätetäytelä siivousvälineiden kanssa kaksi työntekijää. Kumpikaan ei reagoinut parin metrin päässä olleeseen jätöksen. Lisäksi siivosteknikon kanssa yksi kierteli usean otteeseen jätöksen ohi. Sitten tuli vielä toinen, joka alkusi ohitti jo vähän levinneen läjän, mutta sitten ajoi sen yli, mutta ei ainakaan siistimistarkoituksessa vaan levitti kohteen (kuvat).

Onneksi virkailija tuli lähtöselvitystisille, joten jätin kohteeni jatkamaan eloaan. Menin nopeutu-

neen ja uudistuneen turvatarkastuksen läpi ja ehdin vielä nähdä uuden aseman toisen siiven ennen lentoa.

Hieno iso lentoasema, mutta jo-

takin vielä puuttuu. Niin ja toinen siipi jäi vielä näkemättä.

*Rauno Vaherva
Torrevieja 3.2.202*

Koiran jätöksen elämää lentoaseman lattialla.

TUOMO PELTOLA:

MAAKUNNALLINEN UNELMAPANKKI

Paikallisen lehden viimeiseen numeroon päätoimittaja Ahmavaara kysyi juttuja Sydänekylästä. Jutun aihen löytyi heti 14.2. julkaistun Kymen Sanomien etusivulta. Yksi Kymenlaakson suurimmista riistäjistä oli laatinut kokosivun ilmoituksen, luvaten jakaa 100 000 euroa yhdistyksille ja yhteisöille.

Unelmapankki on ensin perinyt palvelumaksuja seutukunnan yrityksiltä ja yhteisöiltä. Kaikkien yhdistysten ja yhteisöjen tilit ovat pankin toimesta muutettu yritystileiksi. Tileiltä peritään yritystilin kk-maksua 2,50 euroa joka kuukausi. Lähtevän maksun palvelumaksua 0,24 euroa/tapahtuma ja saapuvista maksuista peritään 0,56 euroa/tapahtuma. Sydänekylän osakaskunnalta menee palvelumaksuja noin 300 euroa vuodessa. Kylässä on useita yhdistyksiä ja yhteisöjä, vähän ynnäilemällä päästään yli tuhannen euron palvelumaksuihin yhdestä kylästä.

Virolahdella on 17 kylää ja 3000 asukasta, Kymenlaaksossa 160 000 asukasta. Jolloin koko unelmapankin toiminta-alueelta keräämien palvelumaksujen kertymäksi yhdistyksiltä ja yhteisöiltä arvioisin yli miljoona euroa vuodessa.

Unelmapankki toteaa, että kaikki hyvä on parasta jaettuna. Mikä kumma siinä on, ettei paikallinen rahvas ymmärrä, miksi kaikkien seutukunnan yhdistysten ja yhteisöjen eteen talkootyötä tekevät joutuvat maksamaan huomattavia palvelumaksuja pankeille.

Paras teko pankilta olisi palauttaa yhdistysten ja yhteisöjen tilit

Kymen Sanomissa Ystävänpäivänä julkaistu Osuuspankin etusivun mainos kirjoitti kirjoittajamme aivan toisenlaisiin mietteisiin.

vanhaan malliin maksuttomiksi. Tällöin tuki meni sinne, missä siitä on huutavin puute. Nyt pankki jakaa köyhänkymmenyksen omaatuntoaan rauhoit-

taakseen ja hankkii samalla paljon negatiivista julkisuutta.

Tuomo Peltola

TUOMO PELTOLA:

SYDÄNKYLÄN VPK

VPK:n taloudellinen tilanne on heikko, rahaa tilillä on 387 euroa. Vuoden 2022 menot 536,40 e ja tulot 40 e, tappio 496,40 euroa. Pidimme VPK:n johtokunnan kokouksen 1.2.2023. Keskustelimme taloudesta ja sovimme vuosikokouksen pidettäväksi syksyllä 2023.

- kiinteistövakuutus vuodelta 2022 oli 141,35 euroa ja toimitusjävakuutus 37,93 euroa on maksettu joulukuussa 2022. Vakuutukset päätettiin pitää voimassa vuosikokoukseen asti.

- suurin menoerä 325,56 euroa on Kymenlaakson sähkölle. Vuonna 2022 talolla kulutettiin sähköä 1 Kwh, mikä maksoi 0,06 euroa, muut sähköyhtiön maksut olivat 325,50 euroa.

Päätettiin esittää vuosikokoukselle sähkömittarin poistoa. Poistosta peritään toimenpidemaksu

140 e. Liittymää (arvo 2700 e) ei irtisanota. Liittymästä aletaan maksamaan sähköyhtiölle ylläpitomaksua 84 e/vuosi.

- pankin kulut yritystilin pitämisestä olivat vuonna 2022 29,56 euroa. Ilman pankkitiliä on vaikea elää ja laskuja maksaa.

- kulut lokakuulle. Vakuutukset on maksettu vuoden loppuun asti. Sähköyhtiön perusmaksu lokakuulle on 235 euroa, pankille 27,40 euroa. Vuosikokouksen aikaan lokakuussa rahaa on noin 125 euroa.

Vuosien 2018-2022 toiminnan rahoitus tuli VPK:n johtokunnalta, Virolahden kunnalta ja Sydänkylä osakaskunnalta, talon vuokratuotot olivat pieniä. Päätetään vuosikokouksessa mitä talolle tehdään tulevaisuudessa.

Tuomo Peltola

SYDÄNKYLÄN VPK

TOIMINTAKERTOMUS 2018 -2022

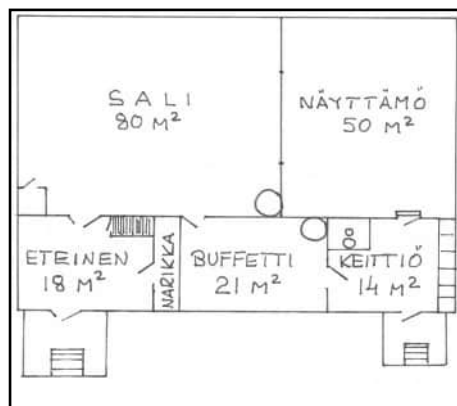
Vuosi 2022 oli Sydänkylän VPK:n 110 toimintavuosi, VPK:n toiminta on noudattanut edellisten vuosikymmenten totuttua linjaa. Talon vuokrausta erilaisiin kokouksiin ja juhlatilaisuuksiin, joista on saatu hieman vuokratuloja.

Menopuolella ovat vakuutus- ja sähkölaskut sekä pankkikulut.

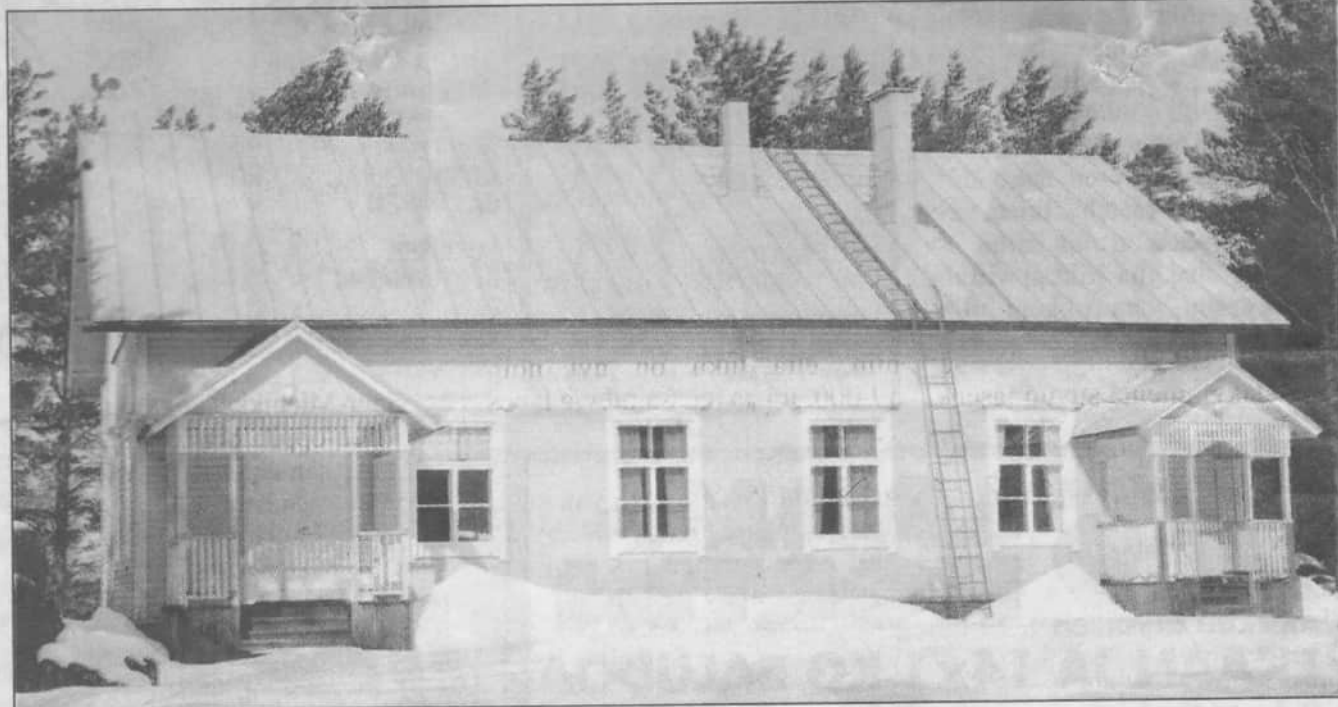
Vuonna 2021 seurantaloon piiput nuohottiin ja niiden kunto todettiin hyväksi.

Vuonna 2018 tehtiin metsästysvuokrasopimus Sydänkylän Erämiesten kanssa.

Yhdistyksen taloudellinen tilanne on heikko.

Piirros Jartti Malmi.

Virolahden Sydänkylän VPK sai korjausrahaa katon maalaamiseen.

TUOMO PELTOLA:

YLI SATAVUOTIAAT YHÄ TOIMINNASSA OLEVAT YHTEISÖT

Sydänkyylän vanhin vielä toimiva yhteisö on isossajaossa 1859 vahvistettu Sydänkyylän jakokunta.

(Sydänkyylän jakokunta ja -kalastuskunta eivät ole vielä yhdistyneet Sydänkyylän osakaskunnaksi, vaan toimivat erillisinä yksiköinä Sydänkyylän osakaskunnassa.)

Toiseksi vanhin yhteisö taitaa olla 1874 isojaon täydennystoimituksessa tehty ojituskartta (kts. kuvat ohessa), jossa määritellään talojen 1-10 kunkin omat osuudet kylän valtaojien kunnosapitoon.

Vuonna 1913 on tehty Sydänkyylään ensimmäinen ojitussuunnitelma. Suunnitelman toteutusta valvoi kylän taarasti vuodet 1874-1952.

Vuonna 1953 teetettiin uusi perkaussuunnitelma ja ojitusyhtiö alkoi toimia nykyisen kaltaisena. Ojan ruoppaus aloitettiin Kipparinkylä-Klamila väliseltä tieltä. Tällöin oja siirtyi Grönvikin lahden länsirannan puolelle. Samoin lahden yli kulkevan tien silta siirtyi lahden länsirannalle.

Vuonna 1991 valmistui uusi nykyinen perkaussuunnitelma Haan- ja Pyhingin- ja ojalalle (numero 431), ojan nimi oli vuodet 1874-1991 Pyhingin- ja Haanoja.

Päätoimitsijat ojalalle taarasti (1874-1952) jälkeen:

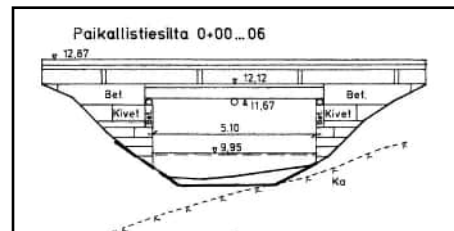
- Veikko Ylätaalo 1953-85
- Matti Kyötikki 1986-94
- Tuomo Peltola 1995-22

Seuraava päätoimitsija valittiin 5.3.2023.

Kolmanneksi vanhimpia yhteisöjä taitavat olla vuonna 1880 isojaon täydennystoimituksessa jaetut talojen 1-11 yhteiset vesheinäpalstat. Maanmittauslaitos teki vuonna 2011 valtion varoin täydennystoimituksen, koska kaikille alueille pitää löytyä omistaja. Sydänkyylän jakokunta maksoi toimitukseen vain pyykkit ja oli apuna maastotöissä.

Neljänneksi vanhin lienee Sydänkyylässä 23. päivänä helmikuuta 1903 perustettu Sydänkyylän kalastuskunta.

Kalastuskunnan perustavassa kokouksessa, (lainaus pöytäkirjasta:) "keskustelu ei saanut tällä kertaa mitään rajaa verkoilla ka-

Sorbus-silta (rakennettu 1953) ennen 2000 luvulla tehtyä Sydänkyylän paikallistien kunnostusta. Kunnostuksessa vanhan sillan kivrakenteet säilytettiin, ojaa hiukan syvennettiin ja kansi-rakenteita korotettiin.

lastukseen rajan määräyksiksi, vaan päättivät seurata 1. pnä maaliskuuta tänä vuonna (1903) voimaan astuvaa kalastusasetusta."

Tällä hetkellä on käynnissä Hamina-Virolahti kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman laatiminen, jossa määritellään kalastuksen rajoituksia. Tämä peli on jatkunut jo 120 vuotta ja tehty monia hyviä ja huonoja päätöksiä. Käyttö- ja hoitosuunnitelman on tarkoitus valmistua syksyllä 2023.

Sydänkyylän VPK on perustettu 1913 ja taitaa olla Sydänkyylän viidenneksi vanhin yhteisö.

Tuomo Peltola

OJAKOKOUS

Toimitsijamiehet Tuomo Peltola, Reiska Järvenkyylä ja Jorma Kyötikki pitivät 8.10.2022 toimitsijamiesten kokouksen, jossa todettiin Pyhingin- ja ojalalle 17 ja 24 väliltä tukkinaiseksi, sekä uoma 6 paalujen 0 ja 2 väliltä tukkinaiseksi. Päätettiin kaivata ojaasta tukokset pois. Peltola ja Järvenkyylä tilasivat kaivajaksi Jorma Kyötikin tuntitöinä.

Toimitsijamiesten kokouksessa 5.2.2023 päätettiin pitää yhtiöko-

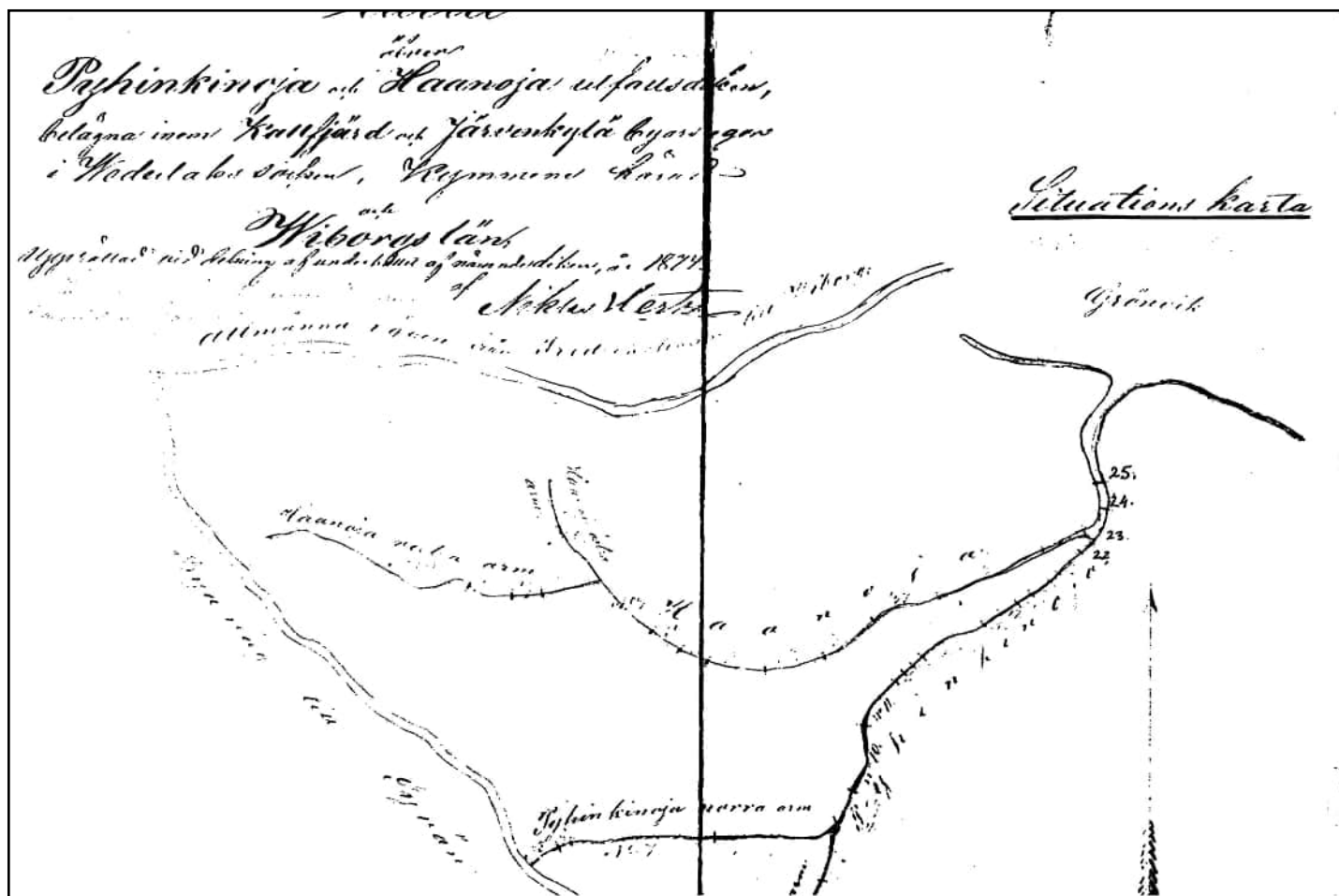
kous, jotta saadaan kaivuu maksetuksi. Osakkailta perittävän kannoin suuruudeksi esitetään 10 400 euroa. Tällöin jää rahaa tilille ja voidaan kaivattaa tukkeutuneita paikkoja aina tarvittaessa. Seuraavaa suurempaa kaivua saadaan näin siirrettyä eteenpäin.

Edellinen suurempi kaivuu tehtiin 2016, jolloin ojan pohjalle kertynyt tukkeuma poistettiin kaikista ojista portailta ylöspäin.

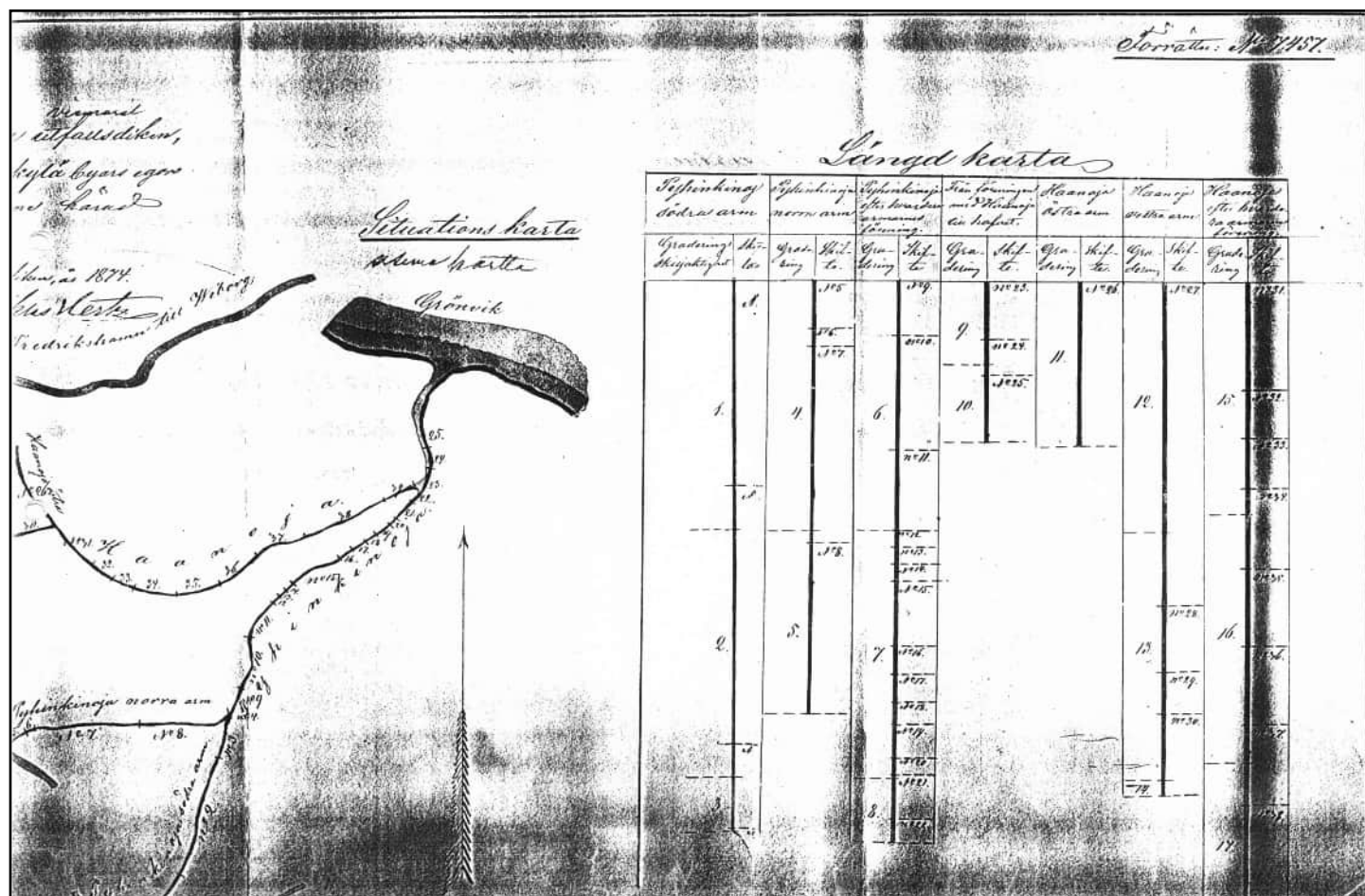
Tällöin kannettiin 15 600 euroa.

Mikäli yhtiökokous hyväksyy toimitsijamiesten esityksen, niin kolmen suurimman osakkaan maksut ovat seuraavat: Reiska Järvenkyylä 2187 e, Lauri Peltola 1726 e ja Jorma Kyötikki 1364 e, yhteensä 5277 euroa. Muiden osakkaiden maksettavaksi jää 5123 euroa.

Tuomo Peltola

Haan- ja Pyhinginajan ensimmäinen ojitussuunnitelma vuodelta 1874. Valtaojat pääosin nykyisillä paikoilla. Paalulta 25 alaspäin alkaa Grönvikin lahti, joka on kylän talojen 1-10 yhteisesti omistamaa vesialuetta.

Kartassa vuodelta 1874 määritellään eri talojen osuudet valtaojan kunnossapidosta. Kunnossapidon valvonta syksyisin kuului kylän taarastille.

NETTIOPASTUSTA KLAMILASSA

Kuvassa Virojoen nettiharrastajia. Valokuvaaja ei tiedossa.

Nettiopastusta Klamilassa Mäntyrinteessä parillisten viikkojen keskiviikkona klo 11.15 – 12.45.

Maksutonta, kaikille avointa toimintaa matalla eli olemattomalla kynnyksellä!

T. Ite ja yhdessä – toiminta/Satu p. 044 5394 520 ja Kaakon kaksikon digikoordinaattori/Aki p. 040 0343 444

Ikäväksemme Ronkuli on suljettu, mutta Klamilan keskustassa Mäntyrinteessä jatketaan netinkäytön oppimista joka toinen keskiviikko.

Kodikkaassa tilassa istutaan pöydän ääressä tai sohvalle läppärit ja pienemmät laitteet nenän edessä ja löydetään ongelmiin ratkaisuja: pankkiasioita, sähköposteja, kuvien siirtoa puhelimesta tai mitä halutaan tietää, oppia tai löytää koneeltasi.

Voit kysyä neuvoja tai aloittaa koko netti-homman aivan alusta, pätevät ohjaajat auttavat puhelimen ja tietokoneen käytössä, opittuja kerrataankin aina tarvittaessa.

Voit tulla mukavan seuran ja kahvittelunkin takia aina kun on aikaa ja mielessä asiaan liittyviä kysymyksiä!

Posti Green

MESSUT KLAMILAN KIRKOSSA:

Maaliskuussa

- Su 19.03.2023 klo 10:00
Liturgina Anne Koivunen, kanttorina Inna Heikkilä

Klamilan Kirkon Tukiryhmä

Huhtikuussa

- Su 16.04.2023 klo 10:00
Liturgina Anne Koivunen, kanttorina Ulla Suutari

- Su 23.04.2023 klo 10:00
Liturgina Anna Kinnunen, kanttorina Inna Heikkilä
Virolahden Seurakuntakuoro laulaa messussa

AVE MARIA! - MUSIIKKIA MARIAN ILMESTYSPÄIVÄNÄ

Su 26.03.2023 klo 17.00 - 18.30
Kuvaus: Matiis Kuusela (tuuba), Baiba Andersson (sello), Pirta Pöllänen (laulu) ja Niina Venäläinen (piano) konsertoivat. Vapaaehtoinen ohjelmamaksu 10 euroa.

KIITOS!

Erityisen suuret kiitokset Marja-Leena Koskelle, sekä Tapio ja Juhani Pyrhöselle, jotka Häppilästä saakka ovat tarjonneet apuaan tänne Mäntälahteen kun olen ollut täysin kykenemätön sairauden vuoksi hoitamaan puusouvia ja muita käytännön askareita kotona. Kiitos myös noin kymmenpäiselle Marja-Leenan paikalle kutsumalle kaukaakin tullelle talkooväelle lokakuussa.

Ilman näitä apuja olisi selviytymiseni talven läpi rankassa sairaudessa ollut vaikeaa ellei mahdotonta.

Ilkka Ahmavaara

ps. Kiitokset Teijalle pyykkäämisestä ja Järviölle muistamisesta Jouluna.